

Hur attackera EHEC i kök och livsmedelsindustrier?

Lars Plym Forshell, Livsmedelsverket

Först var det nötkött och O157:H7

- Flera utbrott beskrivna. Det första 1982 i USA.
- Malet kött är fortfarande en väsentlig smittkälla och E. coli O157:H7 en vanlig serotyp i malet kött men det är ffa i USA som man har återkommande problem med denna kombination. Flera stora återtag rapporteras varje år.

Sedan blev det....

- Opastöriserad mjölk
 - Yoghurt
 - Äpplejuice
 - Vatten
 - Sallat
 - Melon
 - Charkprodukter
 - Mejeriprodukter
 - Groddar
 - m.fl.
- O 111:H-
 - O 104:H21
 - O 118:H2
 - O26:H11
 - O 103
 - O169:H41
 - m.fl

Således...

- Många olika livsmedel
- Flera olika serotyper även om fortfarande O 157 är vanligast
- Ökat fokus på vegetabilier

Strategier -generellt

- Bryt smittvägarna till och från djurbesättningarna
- Slakta bara rena djur och slakta rent
- Tillämpa effektiv kvalitetssäkring (läs GHP och HACCP-principerna) i hela livsmedelskedjan

Strategier industrin

Åtgärd

- Identifiera vilka råvaror som kan vara kontaminerade och hur dessa ska processas för att EHEC ej ska utgöra en fara för konsumenten (HACCP)
- Råvaror för vilka det saknas processteg som kontrollerar EHEC - säkerställ att dessa köps från leverantörer som har effektiva kvalitetssäkringssystem

Exempel

- Värmebehandling
- Fermentering
- Strålning
- Kemisk dekontaminering
- Certifiering enligt BRC, GlobalGAP m.fl.
- Egen audit av leverantören

Strategier storkök

- Grundläggande hygien
- Tillämpa HACCP-principerna anpassade till storkök
- Identifiera speciella riskprodukter som t.ex. sallat, råa nöt- och fårköttsprodukter
- Identifiera tillförlitliga leverantörer
- Identifiera speciella riskgrupper och anpassa menyer efter dessa

Strategier hushåll

- Grundläggande hygien
- Smaka inte på köttbullssmeten
- Stek/koka färsrätter ordentligt
- Skölj grönsaker noga
- Drick inte opastöriserad mjölk

EHEC och vegetabilier

Smittkällor

- Människor
- Vatten
- Avföring från djur
- Smittade maskiner, verktyg och dylikt

Åtgärder

- God personlig hygien
- Använd rent vatten i alla led i kedjan
- Skydda växande gröda från avföring från djur, använd hygieniserad gödsel och slam/latrin
- Håll utrustningen ren